

ETMB59 Muslimové v ČR

Islám v českých zemích

Mešity a modlitebny

Modlitba

Islám v českých zemích

zprostředkované zkušenosti

- středověk:
  - obchodní trasy, cesty měšťanů a šlechticů na islámský Východ
- novověk:
  - rakousko-uherská monarchie x Osmanská říše
  - ojedinělé boje: 1605 – vpád Bočkajovců podporovaných Tatary a Turky

ohlas u české veřejnosti

- vlivy: obléhání Vídně Turky (1529, 1683);
Budín = turecký pašalik/ správní jednotka
OŘ (1541-1686) ; 1663 Nové Zámky
- protiturecká propaganda
- rozvoj polemik s islámem

Václav Budovec z Budova: *Antialkorán*
(vydán 1614)

Islám v českých zemích

nezprostředkované zkušenosti

- Rakousko-Uhersko: anexe Bosny a Hercegoviny (1908)
- 1912 v Rakousku zákon o uznání náboj. společenství vyznavačů islámu „podle hanafitského ritu“
- 1916 v Uhersku uznán islám bez ohledu na právní směr

Islám v ČSR, ČSSR

- balkánští muslimové, imigranti ze Sovětského svazu (Čerkesové, Tataři), studenti z Albánie
- 1934 (Al-Ittihád al-Islamí) *Moslimská náboženská obec pro Československo s ústředím v Praze/ Moslimská náboženská obec hanefitského ritu pro Československou republiku v Praze*

Alois Bohdan Brikcius

1903-1959

- po konverzi Mohamed Abdalláh
- zájem o arabskou a islámskou kulturu
- nesouhlas se západním kolonialismem – sympatie k Ose
- předseda MNO

- 1941 MNO uznána protektorátní vládou
- Benešovy dekrety – anulace všech právních aktů z doby protektorátu
- po válce činnost obce ustává,
období stagnace

Islám v ČSFR, ČR

- rozvoj obce po r. 1989:
  1. nárůst imigrace
  2. vznik mnoha organizací:
- 1991 ustavující schůze *Ústředí muslimských náboženských obcí* (<http://www.umocr.cz/>)
- snaha registrovat obec jako státem uznanou náboženskou společnost
- podle zákona č. 308/1991 a zákona ČNR č. 161/1992 o registraci církví a nábož. společností byly uznány dříve registrované křesťanské církve a židovská obec
- k nové registraci nutné předložit seznam 10 000 zletilých stoupenců s trvalým pobytem

- 1997 vznik *Nadace pro založení a provoz islámského centra – v Praze a Brně/* přejmenována na *Islámskou nadaci v Praze*
(<http://praha.muslim.cz/>), *Brně*
(<http://brno.muslim.cz/>)
- MV uznalo obě *Nadace*: registrovány jako organizace kulturní povahy

- *Všeobecný svaz muslimských studentů v ČR (<http://svazmuslim.cz/>)*
- *Liga českých muslimů*
- *Libertas Independent Agency*
- *Jazyková škola Alfirdaus (<http://alfirdaus.cz/node>)*

<http://www.islamcz.cz/>

- Zákon o církvích a náboženských společnostech z 2002, nov. 2005 zákonem č. 495/2005 – lze registrovat nábož. spol. po předložení 300 podpisů – právnická osoba
- 2004 UMO (předseda Muhamed Alí Šilhavý) dosáhlo prvního stupně registrace
- 2014 žádost o registraci druhého stupně (přiznání tzv. zvláštních práv)
- 2007 *Muslimská obec v Praze, Brně; 2009 v Teplicích*

Muneeb Hassan Alrawi

- předseda UMO, Islámské nadace v Brně

Vladimír Sáňka

předseda Islámské nadace v Praze
místopředseda UMO

<http://www.mediafax.cz/regiony/3176020-Islamska-nadace-v-Praze-celi-trestnimu-oznameni-kvuli-podezreni-z-rozsahlych-ucetnich-podvodu>

Lukáš Lhoťan

Libertas Independent Agency o.s.

Počet obyvatel hlásících se k sunnitskému islámu

- odhady 10 000 – 20 000 muslimů
- Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001:
3 700 osob
- sunnité
- imigranti z Iráku, Jemenu, Sýrie, Egypta, Libye, Tuniska, Bosny a Hercegoviny, Bulharska, zemí bývalého Sovětského svazu, Makedonie, Srbska (Kosova), Turecka, Afghánistánu a Pákistánu
- čeští konvertité cca 400 osob

Mešita /masdžid/ džámi^c

- kultovní stavba určená ke shromažďování, k modlitbám
- společenské a vzdělávací středisko, knihovna
- místo organizace charitativní činnosti

Prorokova mešita v Medíně

<http://translate.google.cz/translate?hl=cs&langpair=en|cs&u=http://www.muslimphotos.net/gallery/thumbnails.php%3Falbum%3D140>

výklenek *mihráb*, kazatelna *minbar*, *maqúra*
(Ummajovská mešita, Damašek)

Umajjovská mešita, Damašek

mešita Šarífa al-Husajna bin
Alího; Aqaba

Chrámová hora, Jeruzalém

Umajjovská mešita, Damašek

Umajjovská mešita, Damašek

Mešita Sajjidy Rukajji, Damašek

Mešita krále Abdalláha, Amman

Brno

Umajjovská mešita, Damašek

Süleymanova mešita Istanbul

Al-Masdžid al-Haram, Mekka

http://translate.google.cz/translate?hl=cs&langpair=en|cs&u=http://sacredsites.com/middle_east/saudi_arabia/mecca.html

Brněnská mešita

Vídeňská 38a

Brněnská mešita

Pražská mešita

Blatská 1491

Modlitebna/ *musallá*

- místnost vyhrazená a udržovaná pro modlitbu
- Praha – centrum města (Politických vězňů 14)
- *cami* – modlitebna se společenským sálem (Pivovarnická 3) Turci
- modlitebny v univerzitních, lázeňských městech

Modlitba/ *salát*

- pět pilířů víry / *arkán ad-dín al-chamsa*
- arabština

podmínky pro provedení modlitby:

tahára/ čistota tělesná, morální, rituální

(+ zbožné předsevzetí, myšlenky na Boha níja)

x

poskvrnění – lehké a těžké

Pražská mešita

Umajjovská mešita, Damašek

podmínky pro provedení modlitby:

čistota místa

čisté místo = suché, neposkvrněné
modlitební kobereček/ *sadždžáda*
sutra

čistota šatu - náležité ustrojení

zakrytí stydkých míst u mužů a žen

podmínky pro provedení modlitby:

znalost správného modlitebního směru

mihráb - qibla

znalost modlitebních časů

<http://www.islamweb.cz/casy/mesta.php>

ranní modlitba za svítání *salát as-subh*

modlitba v poledne *salát az-zuhr*

odpolední modlitba *salát al-asr*

modlitba při západu slunce *salát al-maghrib*

večerní modlitba *salát al-išá*

volání *adhánu* – první volání k modlitbě (*muezzin*)

„Bůh je převeliký“ (opakuje se 4x), „Vyznávám, že není boha kromě Boha“ (2x), „Vyznávám, že Muhammad je Posel Boží“ (2x), „Vzhůru k modlitbě“ (2x), „Vzhůru k blahodárnému činu“ (2x), „Bůh je převeliký“ (2x), „Není boha kromě Boha.“

<http://translate.google.cz/translate?hl=cs&sl=en&tl=cs&u=http%3A%2F%2Fwww.islamcan.com%2Faudio%2Fadhan%2Findex.shtml&anno=2>

Modlitba

dvě části:

povinná *fard*

x

dobrovolná *sunna*

- stav zasvěcení / *ihrám*
- povinná pro každého muslima, který dosáhl dospělosti a je duševně zdravý
- páteční polední modlitba *salát al-džuma*

